

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ТЕЗИ

**XXXIII науково-практичної
міжвузівської конференції,
присвяченої Дню університету**

18-19 березня
2008

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. І. ФРАНКА
ЖИТОМИРСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. С. П. КОРОЛЬОВА НАУ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ТЕЗИ
XXXIII науково-практичної
міжвузівської конференції,
присвяченої Дню університету

м. Житомир, 18–19 березня 2008 року

Друкується за рішенням
Вченої ради Житомирського державного
технологічного університету
(протокол № 7 від 25.02.2008 р.)

Житомир
ЖДТУ
2008

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕТИКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ

Одним із стратегічних завдань, окреслених у законі України «Про освіту», «Національній доктрині розвитку освіти України у ХХІ столітті» є створення умов для формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації. Здатність до міжособового спілкування, ведення діалогу, переговорів, тактовність, стиль поведінки, етикет є складовими професійної компетентності сучасного фахівця. Етикет – дуже вагома й важлива частина загальнолюдської культури і моралі, що створювалась протягом багатьох століть життя всіма народами відповідно до їх уявлень про добро, справедливість, людяність – в галузі моральної культури; про красу, порядок, благоустрій, побутову доцільність – в галузі матеріальної культури.

Слово «етика» виникло в Давній Греції і у різні часи мало різні значення. Спочатку воно означало місце перебування, спільне житло, потім – звичай, темперамент, характер, стиль мислення. Пізніше – для позначення особливої групи людських чеснот – мудрості, мужності, помірності, справедливості. Науку про етичні чесноти (особистісні якості), достоїнства характеру людини видатний мислитель античності Аристотель назвав етикою. За аналогією, у латинській мові від терміна *mos* (*moris*) – крій одягу й мода, звичай і порядок, вдача і характер людини – давньоримський філософ Цицерон утворив прикметник – «моральний», тобто такий, що стосується характеру, звичаю. І в IV ст. до н. е. виникає термін мораль. Етику почали розглядати як науку, що вивчає мораль, досліджує закономірності та принципи її виникнення, розвитку і функціонування, роль і призначення у житті окремої особистості та суспільства. Метою етики є раціональне обґрунтування моралі та виявлення її природи, сутності, місця і значення у розвитку людини і суспільства. В етиці поступово стали виділятися два типи проблем: пов'язані з нормами, принципами, цінностями (визначенням, аналізом, формуванням, вихованням) – нормативна етика; та теоретичні питання про сутність моралі, про її походження, закони розвитку розглядає теоретична, або дескриптивна, етика.

Етика як наука виникла і розвивалася у межах філософії і розглядалася як практична філософія, або моральна філософія. Засновником етики є великий давньогрецький філософ Сократ. Найбільшими етиками в історії людства були Платон, Аристотель, Сенека, Марко Аврелій, Августин Блаженний, Б.Спіноза, І.Кант, А.Шопенгауер, Ф.Ніцше, А.Швейцер. Етикою займалися всі великі вітчизняні мислителі: св. Тихон Задонський, св. Феофан Затворник, В.С. Соловйов, Н.А. Бердяєв. Структура етики включає шість змістовних блоків. *Емпірична етика*, або описова, яка описує, констатує та аналізує вдачу, звичай, моральні чесноти представників різних народів і народностей, соціальних груп і прошарків, різних спільнот, які й складають моральні стосунки у суспільстві на різних етапах його розвитку. *Загальна теорія моралі*, або філософські проблеми етики, де мова йде про походження моралі, її сутність, структуру, специфіку, співвідношення моральної необхідності, свободи і відповідальності, моральні аспекти сенсу життя тощо. *Нормативна етика* як зведення вимог, приписів суспільства і стереотипів поведінки особистості, її моральних якостей, які відповідають суспільним моральним нормам. *Теорія морального виховання*, або педагогічна етика, яка забезпечує засвоєння індивідами встановлених моральних зразків поведінки. *Професійна етика*, яка покликана описати й обґрунтувати особливості моралі різних професійних груп, виходячи зі специфіки їхньої діяльності. *Історія етичної думки*, яка демонструє, як утворюється коло етичних проблем, як змінювались способи постановки проблем, підходи до їх вирішення, як поглиблювалось розуміння природи моралі, її призначення і функції у житті суспільства, а також закономірностей її розвитку і функціонування. Можна говорити про «етику вченого» або «медичну етику», маючи на увазі певні принципи поведінки вченого, лікаря або засуджувати ти чи інші вчинки за «неетичність».

Завдання етики в сучасному суспільстві полягають в адаптації людини протягом її життя до швидких і кардинальних змін цивілізації. Отже важливою складовою підготовки сучасного фахівця є знання нормативної та професійної етики, що регламентує поведінку людей у побуті, на службі, у громадських місцях і на вулиці, у гостях і на різного роду офіційних заходах – прийомах, церемоніях, переговорах.

ЗНАННЯ ТА ДОСВІД ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗУМІННЯ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

Окреме місце у психології розуміння відводиться дослідженням, що стосуються розуміння мистецтва взагалі й музичного мистецтва зокрема.

У більшості теоретико-емпіричних дослідженнях вирішення проблеми сприймання та розуміння музики зводиться до вивчення окремих психологічних особливостей суб'єкта розуміння (Б.М. Теплов, С.Н. Беляєва-Екземплярська, А.Г. Костюк, В.К. Белобородова, В.Г. Ражніков, Л.Я. Дорфман, Г.В. Іванченко та ін.), або аналізу окремих компонентів процесу розуміння (Л.С. Виготський, А.М. Сохор, Є.Г. Назайкінський, В.В. Медушевський та ін.), причому процеси сприймання та розуміння ототожнюються, або набувають синонімічного значення.

Не зважаючи на значну кількість праць та широкий обсяг різноманітних проблем, що вирішуються в межах психології сприймання та розуміння музики, до цього часу не існує чіткого уявлення про те, які чинники і як саме здійснюють вплив на розуміння.

Вплив музичного досвіду на сприймання та розуміння музики вивчався О.Костюком, Г.Панкевич, А.Сохором, Є.Назайкінським, Д.Шелдон та Д.Грегорі, Дж.Пірс та ін.

Дж.Пірс зазначав, що для невідготовленого слухача музика – це набір звуків, що відбираються не із обмеженого класу вже відомих звуків, а із нескінченної множини всіх можливих звуків. Дослідження Беляєвої-Екземплярської, Головинського, Остроменського, Кечхуашвілі виявили, що кількість прослуховувань та ознайомлення з програмовою назвою музичного твору є вагомими факторами в процесах сприймання та розуміння музики.

Теоретично обґрунтував залежність розуміння музики від слухового досвіду А.Сохор. Він звернув увагу на те, що слухач може зрозуміти та пережити зміст музики тільки у тому випадку, коли зможе сприймати звуковий потік не як випадковий та хаотичний, а як організований, осмислений, тобто, такий, в якому відчувається взаємозв'язок та функціональна залежність елементів. Таким чином, наявний досвід слухання музики робить можливим, на думку А.Сохора, розуміння того, що в музиці називають її мовою або стилем.

Але розуміння тільки мови музичного твору, його стильових особливостей, ще не визначає повноту розуміння всього твору, якщо він має складнішу від елементарної будову (форму).

Чисельні сучасні дослідження виявляють залежність сприймання та розуміння музики від наявної у реципієнта системи знань про музику (М.Арановський, В.Медушевський, Л.В. Горюнова, В.С. Цукерман, К.П. Португалов, О.С. Шишова-Горська, Т.Мур, Г.Іванченко).

В.Медушевський зазначав, що музичний уривок не може бути сприйнятий як веселий або скорботно-героїчний, якщо його структура не відповідатиме нашим уявленням про веселе чи скорботно-героїчне. Саме відтворення тієї системи уявлень, за допомогою якої «прочитується зміст», і є, на думку В.Медушевського, ключ до аналізу музики, шлях до розуміння музичного образу, що приховується в структурі музичного тексту.

Таким чином, знання та досвід можуть розглядатися нами як структурні компоненти загальної моделі розуміння музики та бути предметом дослідження в подальшому.

Кушніренко О.М. Роль інноваційного оновлення матеріально-технічної бази виробництва в забезпеченні конкурентоспроможності промислового сектора	172
Ніцак О.Б. Соціальна сфера як основа підвищення життєвого рівня населення	173
Плаксюк Т.П. Теоретичні основи формування психологічних якостей менеджера	174
Повнич С.П. Дослідження факторів впливу на вибір стратегії туристичного підприємства.....	175
Степанець Л.А. Конкурентоспроможність продукції вітчизняних підприємств на міжнародних ринках.....	176
Устіловська А.А. Управлінські аспекти підвищення продуктивності праці	178
Чекмарьов В.В. Класифікація методів збору маркетингової інформації	179
Яновський О.І. Фінансування досліджень в аграрній сфері як основа інноваційної моделі розвитку галузі	180
Ярмолюк Д.І. Державне та регіональне управління соціальною безпекою населення регіону	181

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ. ФІЛОСОФІЯ

Вербівський Д.С. До проблеми формування етики сучасного фахівця	182
Весельська А.Л. Знання та досвід як передумова розуміння музичних творів	183
Власюк В.Л., Горбунова В.В. Перебудови ціннісної сфери особистості в процесі професійної адаптації.....	184
Гончар О.С., Горбунова В.В. Психологічні засади планування кар'єри державних службовців	185
Горбова Н.Д. Особливості фрустраційних реакцій у осіб з релігійним світосприйнянням...	186
Горбунова В.В., Грама М.В. Ціннісно-сміслова складність особистості у системі професійної успішності.....	187
Горбунова В.В., Степанюк І.А. Педагогічна взаємодія: дослідження з позицій транзактного аналізу	188
Горобець С.М. Комп'ютерна підтримка навчального процесу.....	189
Гужанова Т.С. З досвіду організації трудової діяльності у виховному процесі А.С. Макаренка	190
Гультяєва Т.В., Мазяр О.В. Транзакційний аналіз студентсько-викладацької взаємодії в умовах кредитно-модульної системи.....	191
Захарчишина Ю.М. Умови професійної діяльності військовослужбовців миротворчих підрозділів й особливості їх комплектування	192
Зимовець О.А. Особливості професійної підготовки майбутніх учителів гуманітарних дисциплін в умовах інформаційного суспільства	193
Іванцова О.П. Модульно-рейтингова система навчання.....	194
Карплюк С.О. Деякі історико-педагогічні аспекти розвитку організаційних форм навчання.....	195
Кириченко В.В. Зв'язок ціннісної когнітивної складності особистості з розвитком суб'єктності	196
Климчук В.О., Петровська Д.В. Студентські міфи: дослідження психологічної функції ..	197
Кобзар С.К. Соціальні та індивідуальні аспекти оцінювання у навчальному процесі.....	198
Ковальова С.М. Технологічна концепція навчально-виховного процесу як основа аналізу проблем контролю	199
Ковзун Є.Л., Горбунова В.В. Самодетермінація як умова продуктивності діяльності лідерів студентського братства	200
Кур'ята С.Г. Граматика словотворення німецького дієслова як засіб активного оволодіння словотворчими процесами	201
Лазуріна Н.П. Аналіз поняття "компетентність"	202
Ларіна О.С., Суховерхова С.В. Навчання студентів університету професійно орієнтованого спілкування іноземною мовою	203
Левківський А.М. Рейтингова система як одна з ефективних форм оцінювання навчальних завдань	204
Мазяр О.В. Ситуаційні чинники становлення індивідуальності	205

**Перший науковий Європейський грант
Житомирського державного технологічного університету**

**БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНА ПЕРКОЛЬОВАНА НАНОСТРУКТУРОВАНА КЕРАМІКА,
ВИГОТОВЛЕНА З ПРОКСИЛОПАТИТУ**

(Проект ЄС № FP6-504937-1)

Мета проекту: розробка перкольованої наноструктурованої біокераміки, що буде використовуватись як імплантат кістки.

Загальне фінансування проекту - 2 250 000 Euro.

Тривалість - 3 роки.

Координатор проекту - д.т.н., проф. **Юрій Дехтяр**, *Ризький технічний університет.*

Керівник від ЖДТУ - д.т.н., проф. **Грабар І.Г.**

Ризький технічний університет (РТУ), Латвія;

Еротитан, Титанові імплантати, Німеччина;

Національний центр наукового дослідження. Північно-східне об'єднання (НЦНД), Франція;

Університет св. Іствана (УСІ), Угорщина;

Тель-Авівський університет (ТАУ), Ізраїль;

Інститут мікробіології та біотехнології Латвійського університету (ЛУ), Латвія;

Асоціація управління витрат Латвії (АУВЛ), Латвія;

Технічний Університет м. Лодзь (ТУ), Польща;

Центр ортопедії та медичних матеріальних наук Томського наукового центру Сибірського філіалу Російської Академії медичних наук (ЦОММ), Росія;

Інститут математичних проблем біології (ІМПБ), Росія;

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЖДТУ), Україна;

Абертейський Університет (АУ), Об'єднане Королівство;

Веріко ЛТД, Угорщина

**МАГІСТР БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
(Master of Business Administration & Information Technology)**

Тип проекту: TACIS 2002 Curriculum Development (розвиток освіти).

Мета проекту: розвиток за програмою МБА з концентрацією на інформаційних технологіях відповідно до європейських стандартів та його впровадженням в українську систему вищої освіти за 2005-06 рр.

Бюджет проекту - 496 000. Euro.

Тривалість - 3 роки.

Координатор проекту - д.т.н., проф. **Самотокін Б.Б.**, *Житомирський державний технологічний університет.*

Університети-партнери:

Донецька державна академія менеджменту - Донецьк, Україна;

Запорізький державний університет - Запоріжжя, Україна;

Європейський університет (European university) - Київ, Україна;

Вища школа менеджменту (Higher school of management) - Легниця, Польща;

Національний інститут телекомунікацій (Institut national des telecommunications) - Еврі, Франція;

Політехнічний університет Каталонії (Universiad politecnica de catalunya) - Барселона, Іспанія;

Університет Сандерленда (University of sunderland) - Сандерленд, Великобританія

Штутгартський університет (Stuttgart university) - Штутгарт, Німеччина

Житомирський державний технологічний університет

вул. Черняхівського, 103,

м. Житомир, 10005, Україна

тел./факс: (0412) 24-14-22, 20-85-41

Zhytomyr State Technological University

103, Cherniakhovsky str., Zhytomyr, 10005, Ukraine

tel./fax: (+38 0412) 24-14-22, 20-85-41

E-mail: grabar@ziet.zhitomir.ua

Http://www.ziet.zhitomir.ua